Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur
[redacted]

Datum aangemaakt
02-04-2026

Kenmerk
DGA / 105612777

nota
TER BESLISSING

BESLISNOTA bij Kamerbrief Goedkeuringsbesluit Europese Commissie op de Subsidieregeling extensivering melkveehouderij

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute
[redacted]

Aanleiding

De Europese Commissie (EC) heeft laten weten op 14 april 2026 een besluit te nemen over de Subsidieregeling extensivering melkveehouderij (Sem) en dit besluit diezelfde dag bekend te maken. De verwachting is dat het gaat om een goedkeuringsbesluit. Met bijgevoegde brief informeert u de Tweede Kamer over het goedkeuringsbesluit, de hoofdlijnen en de openstellingsperiode van de Sem.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de Kamerbrief en deze, kort na publicatie van het goedkeuringsbesluit van de EC, te versturen aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Het besluit om de Sem op te stellen is door het vorige kabinet in 2025 genomen. De situatie op de mestmarkt, de omvang van de mestproductie en het voorgenomen weegmoment van de mestproductieplafonds medio 2026, is aanleiding geweest voor de aangenomen motie Van Campen c.s. (Kamerstuk 33 037, nr. 574) en motie Grinwis c.s. (Kamerstuk 33 037, nr. 591). Met deze moties werd het kabinet verzocht een dergelijke regeling op te stellen.
- De Tweede Kamer heeft regelmatig naar de stand van zaken gevraagd en is op 11 maart 2025, 19 september 2025 en op 26 februari jl. geïnformeerd over de stand van zaken en de voortgang (Kamerstukken 35 334, nr. 260, 282 en 428).
- Het doel van de Sem is het structureel verminderen van ammoniak- en broeikasgasemissies in de melkveehouderij door het verlagen van het aantal melkkoeien op het melkveebedrijf voor de duur van drie jaar, waarbij het bij deze melkkoeien horende fosfaatrecht wordt doorgehaald. Als neveneffect neemt de mestproductie af, waardoor naar verwachting de druk op de

Ontvangen BPZ

mestmarkt zal afnemen. Ook kan de Sem de omschakeling naar een extensievere bedrijfsvoering stimuleren.

- In totaal is voor de Sem een budget beschikbaar van € 627 miljoen. Daarvan is € 615,7 beschikbaar voor het verstrekken van subsidie en € 11,3 miljoen is gereserveerd voor de uitvoering.
- De Sem omvat staatssteun en daarom moet de Europese Commissie de regeling goedkeuren voordat deze kan worden vastgesteld, gepubliceerd en opengesteld. De EC heeft laten weten op 14 april de goedkeuring te gaan verlenen. Conform de standaard procedure publiceert de EC het goedkeuringsbesluit.
- Het is gebruikelijk om de Tweede Kamer kort na publicatie van dit goedkeuringsbesluit te informeren over de stand van zaken, de hoofdlijnen van de goedgekeurde regeling en het vervolgproces.
- U heeft aangegeven het moment van openstelling van de Sem aan te willen laten sluiten op het Taskforce-traject. Openstelling is daarom voorzien vanaf 1 juni tot en met 29 juli 2026. De periode is zo gekozen dat melkveehouders die overwegen deel te nemen aan de regeling, die afweging kunnen maken in de bredere context van de kabinetsplannen voor landbouw, natuur en stikstof.
- De verwachting is dat voor voldoende melkveehouders interessant zal zijn: de melkprijs is laag op dit moment (ligt onder de kostprijs) en de mestafzetprijzen zijn hoog door het vervallen van de derogatie. Het kan daarom voor een categorie bedrijven interessant zijn, zoals veehouders die een aantal jaren voor hun pensioen zitten en gaan afbouwen of veehouders die willen omschakelen.
- De melkveesector is voorstander van deze regeling. De inhoud van de regeling is informeel en op hoofdlijnen met hen besproken.
- Bij volledige uitputting van het budget (€ 627 miljoen) is de verwachting dat het aantal melkkoeien met maximaal 64.000 kan afnemen. Dit betreft ongeveer 4% van het aantal melkkoeien in Nederland. Dit leidt tot een verwachte afname van de ammoniakemissie met 0,5 kiloton, van de broeikasgasemissie met 0,3 megaton CO2-equivalenten. Op basis van de definitieve deelnamecijfers zal er in oktober/november dit jaar duidelijkheid zijn over de reductie van de emissies en de mestproductie.
- De eerdergenoemde moties verzochten de sector om naast de publieke subsidieregeling, ook een private bijdrage te leveren. De banken hebben via de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) aangegeven een private bijdrage te gaan leveren in de vorm van het aanbieden van rentekortingen voor nieuwe duurzame investeringen door melkveebedrijven die via deelname aan de Sem tijdelijk gaan extensiveren. Hiermee worden de vaste lasten van nieuwe investeringen verminderd voor melkveehouders die deelnemen aan de Sem.